

Posudek předsedy oborové rady (místo posudku vedoucího práce) na disertační práci Ing. Ivany Singerové Mezilidské vztahy ve školních kolektivech (obor pedagogika na FF UK v Praze, 2015)

Autorka předložila k posouzení disertační práci na téma mezilidských vztahů ve školních kolektivech, což je tematicky poměrně široké téma; ve skutečnosti se klíčovým tématem celé práce stala otázka školního klimatu. I toto téma se stalo v posledních letech předmětem řady šetření, ale nelze tvrdit, že je zdaleka teoreticky i tematicky vyčerpané. Z přehledu i obsahu kapitol je zřejmé, že tematicky se autorka pohybovala poměrně výrazně v oblasti sociální školsky orientované psychologie a pedagogiky.

Téma sice je zvoleno zdánlivě jasně, ale to neznamená, že je vždy snadno uchopitelné – směřuje do oblasti mezilidských vztahů učitelů na středních školách. Místy ovšem autorka zkusila celé téma rozšířit i o vztahy k nepedagogickým pracovníkům, rodičům apod., ale je otázkou, zda tyto pokusy jsou dostatečně empiricky podepřeny.

Autorka se na jednu stranu opřela o vlastní empirické zkušenosti, na straně druhé ji právě vlastní zkušenosti vedly k některým osobním výrokům a stanoviskům, kterých by se asi zkušenější empirický badatel snažil vyvarovat. Zde také výroky adresované jednotlivým zkoumaným školám mohly být vynechány; autorka jakoby nepočítala s tím, že práce bude nakonec uvedena na webových stránkách vysoké školy. Zdá se také, že celý terén výzkumu, který se v úvodních částech snažila formulovat poměrně široce; nakonec však zdaleka nevytěžila (nevyužila možnosti zkoumat náhledy žáků, rodičovské veřejnosti a dalších osob).

Lze předpokládat, že jak empirická část, tak zvláště empirický výzkum vzbudí řadu otázek při obhajobě; zcela jistě při tom může sehrát roli i to, že autorka původně nevystudovala pedagogiku jako vědní obor, což se občas projevuje ve zcela ne přesné terminologii, byť samotná práce je psána kultivovaným způsobem. Autorka o tématu práce referovala na doktorandském semináři, kterého se několik let zcela pravidelně účastnila.

Vzhledem k tomu, že v době, kdy práci dokončila a odevzdala k posouzení, zesnul její školitel doc. PhDr. Jiří Pelikán, CSc., byl jsem požádán o to, abych se ujal napsání posudku za školitele. Víím, že školitel mně k práci některé výhrady, ale již je neformuloval včetně závěru. Domnívám se, že práci lze s vědomím problémů, jaké empirické práce tohoto druhu přinášejí, **doporučit k obhajobě**, při níž autorka získá možnost obhájit svá stanoviska a zjištěné výsledky.